

כל הבשר פרק שמיני חולין

קיד.

עין משפט נר מצוה

ק"א ב ג מ"י פ"ט מהל'
מחללות חסרות הלכה
1 ו סמך לאחין קמח טו"ט
י"ד סימן פ"ו סעיף ו [1]:
ק"ד מ"י פ"י מהלכות
טומאת אוכלין הלכה
ד:
ק"ה מ"י פ"ט הלכה יג:

לענין רש"י

מישג"א. נסיד החלב.

שיטה מקובצת

אן דהא גדי בטהורה
משתיני כדאמרן גדי
להוציא את הטמאה:
ס הלכך להכי אתא גדי
משמע ליה:

ומר אמר חדא כו' מ"ד לוקה קאי אבישול דחדא איסורא הוא ומ"ד אין לוקה קאי אכילה דאס לא התרו בו משום אכילת חלב אלא משום שזר בחלב אינו לוקה דלא אתי איסור שזר בחלב ומייל אאיסור חלב: **כמי חלב** מישג"א בלע"ז: **הפגול והטור**. אלמא

אנ"ג דאיסורי וקיימי אתי איסור שזר בחלב ומייל עלייהו והוא הדין נמי אס

בשל חלב בחלב אלמא מרבויה דגדי נפקא לן דחיל על כל איסורין: **האי סנה**. נמי סבר בכל איסורין דאיסור חל על איסור ואינהו סברי לה כמ"ד אין איסור חל על איסור ותנאי טובה איפליגו זה: **הרי סן נחלב**. להכשיר את הזרעים וחלב נקרא משקה דכתיב (שופטים ד) ותפתח את נחל החלב ותשקהו: **והמחול**. משקה הזב מן הימים: **הרי הוא כשמן**. ושמן איקרי משקה דכתיב (ישעיה כה) משתה שמיים: **אין לי אלא בחלב אמו**. כלומר עו: **ס"ל**. מקרא שני: **בחלב אמו**. דמיתר לרבויה כל חלב בהמה טהורה דהאי תנא לא מנריך ליה לכתשמואל בחלב זכר וחלב שחוטא וחלב טמאה מחד קרא ללגופי נפקי דהא אמו כתיב ולא שחוטא ולא זכר ולא טמאה דהא גדי איכתיב וצטורה משתעי כדלמך [ק"ג]. להוציא את הטמאה ועל כרחיך אמו נמי טהורה דאי אמו טמאה לא הוה איהו טהור הלכך להכי זילא אסתא וגדי משמע ליה גדי דווקא וזכר חיה וסאכר בהמות מגדי יתירא נפקי לאיסורא דאי סצירא ליה גדי הכל במשמע אפילו עגל וטלה למה ליה לרבויה חלב פרה ורחל והא אמו כתיב וקמנ (דף קטו). דמשמע לן יתורא דגדי גדי לר"ע למעוטי חיה ועוף הני מיילי למאן דמשמע ליה גדי ואפילו עגל וטלה אתי קרא יתירא למעוטי אכל למאן דמשמע ליה גדי דווקא קראי יתירי לרבויה אמו דאי למעוטי לא איכתיב וחד למעוטי טמאה ולשליל לא איכתיב קרא דמשמעו יליף ליה כדלכתוב גבי ר"ע לקמן דלמך שליל גדי מעליא: **הא אסיה ליה**. שפיר בק"ו: **מעיקרא דדינא**. מתחלת הדין דקמני מה אמו שלא נאסרה עמו בהרבעה נאסרה עמו בצשול זהו מחלתו של ק"ו ויש להקשות מה לאמו שכן נאסרה ליחטט עמו זיום אחד. ולהכי נקט מעיקרא דדינא פירכא משום דפעמים מקשה על סוף הדין כגון דקמני סיפא פרה

ביון דעל אכילה לא אפי. תימה אימא איפכא כדלמך בסמוך כיון דאבשול לקי אכילה נמי לקי: **המבשול במי חלב פטור**. איסורא מיהא איכא דהא כותח מנסיוזי דחלבא עבדי ליה כדלמך בריש אלו עוברין (פסחים דף מז). ולאמרינן לעיל (דף ק"א): **דאיסור לאכול שזר בכותח: בחלב פרה**

ורחל מנין. לא איכתיב ליה אלא לרבות בשאין מינו כגון פרה בחלב גדי או גדי בחלב פרה אכל פרה בחלב עממה הא דרשינן לעיל (דף ק"ג): כל מקום שנאמר גדי אפילו פרה ורחל במשמע וכותח לחק צקונטוס: **פרה** ורחל שנאסרו עמה בהרבעה. ור"מ חיה ועוף יוכיחו לר' עקיבא או עוף לחודיה לר' יוסי הגלילי דנאסרו בהרבעה עס שאינו מינו כדלמך בן עזר שור שנגח את הפרה (צ"ק דף נה). ולא נאסרו בצשול וי"ל דעדיפא פריך: **מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה**. תימה לרנן חיה תוכיח דאין אמות ואם בנו נהוג צביה: **תלמוד לומר בחלב אמו**. עוד דריש מינה בסמוך היא עממה בחלבה אנ"ג דשמואל דריש ליה למלתיהו לעיל (דף ק"ג): הכא דריש מבחלב דמיינייהו מיתירי דהוה מלי למכתב דאמו ואנא דיענא דבחלב אמו קאמר כיון דכחד מיינייהו הוה כתיבא בחלב אמו ורבי יוסי הגלילי דממעט עוף שאין לו חלב אס מו"ו דלמנו קא דריש: ע

דדינא פירכא מהיכא קא מיייתית לה מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר בפרה שלא נאסרה עמו בשחיטה תלמוד לומר בחלב אמו תניא אידך בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו בחלב אוחותו גדולה מנין אמרת ק"ו ומה אמו שנכנסה עמו לדיר להתעשר נאסרה עמו בבשול אוחותו שלא נכנסה עמו לדיר להתעשר אינו דין שנאסרה עמו בבשול תלמוד לומר בחלב אמו והא למה לי קרא הא אתיא ליה אמר רב אשי משום דאיכא למימר מעיקרא דדינא פירכא מהיכא קא מיייתית לה מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר באחותו גדולה שלא נאסרה עמו בשחיטה תלמוד לומר בחלב אמו אישכחן אחותו גדולה אחותו קמנה מנין אתיא מביניא מהי תיתי מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה אחותו גדולה תוכיח מה לאחותו גדולה שלא נכנסה עמו לדיר להתעשר אמו תוכיח ויחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השווה שבהן שהוא בשר ואסור לבשל בחלב אף אני אביא אחותו קמנה שהוא בשר ואסור לבשל בחלב אי הכי אחותו גדולה נמי תיתי מביניא אין הכי נמי אלא בחלב אמו למה לי מבעי ליה לכדתניא בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו היא

ורחל שנאסרו עמו בהרבעה אינו דין שנאסרו עמו בצשול על סוף הדין: **חלב אוחותו גדולה מנין**. אני שמעתי דהיינו פרה שהיא מין בהמה כמותה אכל מין גדול הוא ומהאי קרא גופיה דריש ומנא אכתיבא הוא ולישניה הוא דשני ועוד דלא נפק ליה פרה ורחל מיתורא דחד קרא אלא פרה לחודה דחלוקה מן הגדי בשני חילוקין חדא דנאסרה עמו בהרבעה וחדא דאין נכנסת עמו לדיר להתעשר אכל רחל שנכנסת עמו לדיר להתעשר דהא מעשר צקר ואלן כתיב (ויקרא כ) וכל אלן במשמע לא נפקא ליה מייניה שחאסר עמו בצשול הלכך יליף ברישא פרה והדר אתיא ליה רחל בהלך השוה כדלקמן. צקר אינו נכנס עם הנאן להתעשר צפרק בתרא לצבורות (דף ג): **ומה אמו**. שאינה חלוקה ממנו לענין מעשר דהא מינה היא ואנ"פ שכבר ילדה עדיין היא ראויה ליכנס עמו לדיר להתעשר דגדייה יולדת בחון שנתה ונכנסת עם צנה לדיר להתעשר כשעדיין לא נכנסה להתעשר כדתיניא בצבורות (דף כ): **גדייה** שילדה שלשה צנות וכל צנותיה ילדו שלש [שלש] כולן נכנסות לדיר להתעשר ואנ"פ חלוקה ממנו לצבורות עמו בצשול: **אחותו גדולה**. פרה שאינה נכנסת כו': **תלמוד לומר בחלב אמו**. קרא יתירא לרבויה כל חלב ומיילא איתרצוי פרה דלשכחן דנחלקה ממנו לענין מעשר תחלק ממנו לצשול: **אוחותו קטנה**. רחל: **מביניא**. מאמו ומאחותו גדולה: **סיסי מאמו**. דמה אמו שלא נאסרה עמו בהרבעה נאסרה עמו בצשול: **מה לאמו כו'**: **אי הכי אוחותו גדולה נמי סיסי מביניא**. מאמו ומאחותו קטנה ומחזי הדין שהרי אין להשיב עליו והכי דנינן מה אמו שנכנסת עמו לדיר נאסרה עמו בצשול אחותו גדולה לא כל שכן וכי פרכת מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר באחותו גדולה אחותו קטנה תוכיח ותו ליכא למיפרכ מה לאחותו קטנה שכן לא נכנסה כו' אלמא מפלגי דינא נפקא לן קך שמעתי וקשיא לי הכי נימא אחותו קטנה תוכיח הא אכתי לא קיימא לן אחותו קטנה לאיסורא. ואני שמעתי דהכי פריך מאי חזית דאחותו גדולה נפקא לן מקרא וקטנה מביניא תיפוק ליה אחותו קטנה מרבויה דקרא וגדולה מביניא וקשיא לי חדא דמסתברא קרא כי רבי לאחותו גדולה לאיסורא